

Arrestnummer C/ 1384 / 2017
Repertoriumnummer 2017/4413
Datum van uitspraak 6 december 2017
Rolnummer 1995/CO/4
Notienummer parket-generaal 1995/PGA/81 1995/VJ11/81

urbanisatie

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

kamer C4 (voorheen kamer 12)
correctionele zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00000974738-0001-0018-01-01-1

1995/PGA/81 – 1995/VJ11/81

Het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

installateur

geboren te   , op
wonende te   ) Schilde,)
Belg

beklaagde

aanwezig en bijgestaan door mr. Luc Beerden, advocaat bij de balie
Limburg

en inzake

1783

**HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN VAN DE
GEMEENTE:**

Gemeentehuis te

eiser tot herstel

vertegenwoordigd door mr. Laetitia Snoeks loco mr. Pierre Bogaerts,
beiden advocaat bij de balie van Antwerpen

en inzake

1784

DE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR

aangesteld voor het grondgebied van de provincie Antwerpen
met zetel te 2018 Antwerpen, Lange Kievitstraat 111-113 bus 55

eiser tot herstel

vertegenwoordigd door mr. Johan Claes, advocaat bij de balie van
Antwerpen

1. Ten laste gelegde feiten

te: op de hierna vermelde data,

Bij inbreuk op de artikelen 44, 64, 65 en 69 der wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, gewijzigd bij artikelen 4, 20, 21 en 25 der wet van 22 december 1970, zonder voorafgaande schriftelijke en uitdrukkelijke vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen,

op het onroerend goed gelegen te
gekadastreerd als
met een oppervlakte van 367 m²;

eigendom van

de hierna vermelde werken in artikel 44 omschreven,

1. van 10 februari 1989 tot 5 februari 1991

te hebben instandgehouden, namelijk een houten opgetrokken constructie (bungalow);

2. tussen 1 februari 1990 en 22 november 1990 op niet nader te bepalen data

een wand te hebben opgericht naast de bungalow

en dit van dan af tot 5 februari 1991

PAGE 01-0000974738-0003-0018-01-01-4

tevens te hebben instandgehouden.

Gezien het bewijs van overschrijving van de dagvaarding van beklaagden door de bewaarder der [ ] , d.d. [ ] boek [ ] deel [ ] .

het onroerend goed toebehorend aan [ ] | krachtens een akte van aankoop ontvangen op [ ] |, door meester [ ] |, notaris te [ ]

2. Bestreden beslissing

Er werd hoger beroep ingesteld:

- op 28 december 1994 door het OPENBAAR MINISTERIE tegen al de beschikkingen op strafrechtelijk gebied

van het vonnis, op tegenspraak gewezen op 20 december 1994 door de rechtbank van eerste aanleg van Antwerpen, kamer 25, waarbij beslist werd:

...

Overwegende dat beklagde vervolgd wordt wegens het instandhouden, respectievelijk oprichten en instandhouden, van een houten opgetrokken constructie (bungalow), respectievelijk een wand naast de bungalow, te [ ] ;

Overwegende dat de straat Karekiet deel uitmaakt van het gebied [ ] , waarvoor een globale oplossing zich opdringt;

Overwegende dat de burgerlijke partij zich in haar conclusie, blz. 2 en 4, uitput met te stellen dat zij, in samenwerking met de V.Z.W. Comité [ ] , alles in het werk stelt om de mogelijkheid tot regularisatie meer bepaald een algemene regularisatie te verwezenlijken;

Overwegende dat beklagde, bij de bevoegde diensten dd° 23.1.1993 een verzoek tot regularisatie heeft ingediend, waaromtrent nog geen beslissing werd getroffen;

Overwegende dat de constructie waarvan beklagde eigenaar is, een oppervlakte heeft van 42 m², waar de bevoegde ambtenaar van het Bestuur voor Ruimtelijke Ordening stelt: "In een gebied voor verblijfrecreatie kunnen eventueel weekendverblijven met een oppervlakte van max. 60 m² toegelaten worden, nadat met het oog op de goede ordening van het gebied vooreerst een B.P.A. werd aanvaard of een verkavelingsvergunning werd afgegeven" (cfr. bijlage bij de brief van het Bestuur dd° 15.7.1992);

Overwegende dat, zoals reeds gesteld, de burgerlijke partij zelf een algemene regularisatie nastreeft, meer bepaald ingevolge de opstelling van een aangepast Bijzonder Plan van Aanleg;

Overwegende dat de constructie, waarvan beklagde eigenaar is, alleszins qua oppervlakte mogelijk geregulariseerd kan worden, doch de Rechtbank hoe dan ook niet vooruit wenst te lopen op het nog op te stellen en te aanvaarden B.P.A.;

Overwegende dat het in die omstandigheden opportuun voorkomt de zaak onbepaald uit te stellen;

...

De Rechtbank stelt de zaak om hoger voormelde redenen ONBEPaald uit en maakt de zaak over aan het Openbaar Ministerie voor beschikking;

Kosten aangehouden;

3. Rechtspleging voor het hof

3.1.

Bij het arrest, op tegenspraak gewezen door het hof van beroep Antwerpen, kamer 12, op 12 oktober 2016 werd als volgt beslist:

PAGE 01-00000974738-0005-0018-01-01-4

Verklaart het hoger beroep van Openbaar Ministerie ontvankelijk;

Verleent akte aan HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN VAN DE GEMEENTE
en aan DE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR VOOR DE PROVINCIE ANTWERPEN
van hun onderscheiden vrijwillige tussenkomsten als eiser tot herstel;

Wijzigt het bestreden vonnis en opnieuw recht doende;

Op strafrechtelijk gebied

Actualiseert de feiten van de tenlastelegging zoals voormeld omschreven (p. 7);

Stelt vast dat er geen strafsancie meer geldt voor de feiten sub 1. en sub 2. wat betreft de
instandhouding en ontslaat de beklaagde | : van verdere rechtsvervolging;

Stelt vast dat de feiten sub 2. met betrekking tot de oprichting van de wand naast de
bungalow verjaard zijn;

Met betrekking tot de herstellvorderingen

Stelt vast dat met betrekking tot de tenlastelegging zoals hierbij geactualiseerd, de
herstellvorderingen van HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN VAN DE
GEMEENTE . en van DE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR VOOR DE PROVINCIE
ANTWERPEN niet langer kunnen worden ingewilligd in zoverre geënt op de feiten van
instandhouding sub 1. en 2.;

Met betrekking tot de herstellvorderingen van HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN
SCHEPENEN VAN DE GEMEENTE : en van DE STEDENBOUWKUNDIGE INSPECTEUR
VOOR DE PROVINCIE ANTWERPEN in zoverre geënt op de feiten sub 2., met name de
oprichting van de wand naast de bungalow, verklaart het hof deze herstellvorderingen
ontvankelijk en alvorens over de gegrondheid te oordelen:

- beveelt een heropening der debatten teneinde de beklaagde | : toe te laten de
notariële akte van aankoop van het onroerend goed neer te leggen
- legt de herstellvordering van de stedenbouwkundige inspecteur zoals geformuleerd in
besluiten ter griffie neergelegd en de herstellvordering van het college van
burgemeester en schepenen van de gemeente : zoals geformuleerd in

besluiten ter griffie neergelegd voor advies voor aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid;

Beveelt een heropening der debatten op de zitting van woensdag 8 februari 2017 om 14.45 uur;

...

De kosten

Laat de kosten van de strafvordering in beide aanleggen ten laste van de Staat;

Houdt de kosten met betrekking tot de herstellvorderingen verder aan.

3.2.

Het advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid d.d. 23 februari 2017 werd ontvangen op de griffie van het hof van beroep Antwerpen op 20 maart 2017.

3.3.

De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 13 september 2017.

Het hof heeft hierbij gehoord:

- het Openbaar Ministerie in zijn uiteenzetting van de zaak en in zijn vordering,
- de eiser tot herstel het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [ ] in zijn middelen, ontwikkeld door zijn raadsman, voornoemd,
- de eiser tot herstel de stedenbouwkundige inspecteur in zijn middelen, ontwikkeld door zijn raadsman, voornoemd,
- de beklaagde in zijn middelen van verdediging, ontwikkeld door zijn raadsman, voornoemd.

De neergelegde conclusies en stukken werden in het beraad betrokken.

4. Beoordeling met betrekking tot de herstelvordering

4.1. Het voorwerp van de herstelvordering

Zoals reeds in het tussenarrest van 12 oktober 2016 werd vermeld, werd in de loop van deze procedure (bij besluiten neergelegd op 17 mei 2016 ter griffie) inhoudelijk een andersoortig herstel in de oorspronkelijke toestand gevorderd dan de eerdere herstelmaatregel van 8 januari 1991 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente [redacted] en van de directeur van het [redacted] van 15 juli 1992 (enkel de afbraak van het weekendverblijf). Deze gewijzigde herstelmaatregel strekt tot een fundamentele aanpassing van de oorspronkelijke herstelmaatregel.

De herstelvorderende overheid heeft weliswaar steeds de mogelijkheid om zijn herstelvordering en de motieven ervan tijdens het geding aan te passen of te wijzigen voor zover deze aanpassing uitsluitend met het oog op een goede ruimtelijke ordening geschiedt en strekt tot het doen ophouden van de gevolgen van een stedenbouwmisdrijf (Cass. 17 oktober 2006, P.06.0712.N en Cass. 16.10.2012, P.12.0340.N).

Het fundamenteel gewijzigde herstel in deze zaak houdt in:

“... afbraak van het wederrechtelijk opgerichte weekendverblijf, dit wil zeggen woning, de berging vooraan de woning tegen de rechterzijde en tot op de rechter perceelgrens, de berging en het houten terras achter de woning (inclusief de afbraak van de funderingen), de verharding met grind en de houten afsluiting ...”.

Het hof stelt vast dat beklagde [redacted] niet vervolgd werd voor het oprichten van deze constructies maar enkel voor “het oprichten van een wand naast de woning”.

De nieuwe herstelvordering die geënt is op de feiten van oprichting van een wand naast het gebouw beoogt echter de sloping van de hele woning met aanhorigheden (2 bergingen, terras, afsluiting, verharding in grind) en niet enkel van de wand naast de woning.

Verwijzend naar de vaststellingen op 21 november 1990 en de gevoegde foto's (zie stuk 1a strafdossier en foto 5 van het informatiedossier van de stedenbouwkundige inspecteur meegedeeld aan Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid), blijkt dat deze wand tegen de woning is aangebouwd en derhalve fysiek één geheel vormt met de woning.

Naar aanleiding van het plaatsbezoek op 22 januari 2016 stelde de stedenbouwkundige inspecteur dat een berging werd gebouwd tegen de woning alsook een tweede berging met houten terras achter de woning omringd door een houten afsluiting van 2 meter, alsook werd een verharding in grind aangebracht (zie gevoegde foto's).

De berging gebouwd tegen de wand van deze woning vormt eveneens fysiek één geheel met deze woning.

Rekening houdend met de plaats van de andere opgerichte constructies (berging achteraan de woning met houten terras en de verhardingen in grind), is het hof van oordeel dat deze constructies fysiek geen één geheel vormen met de wand naast de woning, zijnde het voorwerp van de tenlastelegging.

Derhalve bestaat er enkel een oorzakelijk verband tussen de wederrechtelijke toestand (de woning en de berging tegen de woning aangebouwd) zoals die bestaat op het ogenblik van de beoordeling van de herstellvordering en de wederrechtelijke toestand die het voorwerp uitmaakt van de tenlastelegging.

Het volledig herstel moet derhalve beperkt worden tot de feiten die bij het hof van beroep aanhangig werden gemaakt terwijl het hof van beroep niet bevoegd is om kennis te nemen van die onderdelen van de fundamenteel aangepaste herstellvordering waarbij de afbraak van de berging met houten terras achter de woning, van de houten afsluiting rondom en van de verharding in grind wordt beoogd en dit wegens gebrek aan oorzakelijk verband.

Dit betekent dat het hof enkel bevoegd is te oordelen over het onderdeel van de aangepaste herstellvordering dat betrekking heeft op de woning met berging.

4.2. De beoordeling van de wettelijkheid van de beperkte herstellvordering

1. De herstellvordering die ter beoordeling voorligt, beperkt zich derhalve tot de afbraak van de woning met berging.

De rechter is gehouden de herstelmaatregelen te bevelen zoals gevorderd door de herstellvorderende overheid maar dient deze wel op de interne en externe wettigheid te toetsen en te onderzoeken of ze stroken met de wet dan wel op machtsoverschrijding of machtsafwendings berusten (art. 159 GW).

De rechter kan enkel nagaan of de door de herstellvorderende overheid gedane keuze van herstelmaatregel uitsluitend steunt op motieven van een goede ruimtelijke ordening en gebeurlijk een herstellvordering die zou steunen op motieven vreemd aan de ruimtelijke ordening of die kennelijk onredelijk zou zijn zonder gevolg laten. Bovendien moet de rechter ook nagaan of de last die voor de beklagden uit het gevorderde herstel zou voortvloeien opweegt tegen het voordeel dat hieruit voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan.

Het is niet de rechter die de aard van de herstelmaatregel bepaalt, noch dient hij te oordelen over de opportuniteit ervan.

De vaststelling uit het arrest Hamer dat een herstelmaatregel een straf is in de zin van art. 6.1 EVRM betekent niet dat de maatregel in de Belgische wetgeving van strafrechtelijke aard is.

De herstellvordering is immers geen straf. De vaststelling dat een herstel in de oorspronkelijke staat een straf is in de zin van art. 6.1 EVRM, brengt enkel met zich mee dat de waarborgen van die bepaling moeten worden in acht genomen maar niet dat die maatregel in de Belgische wetgeving van strafrechtelijke aard is zodat de strafrechter daar met volheid van bevoegdheid dient over te oordelen. Doordat zij afhankelijk is van de vaststelling van een misdrijf, is de vordering weliswaar verbonden met de strafvordering maar valt zij binnen het concept van teruggave in de zin van art. 44 Sw. Het blijft bijgevolg voor de strafrechter mogelijk het herstel te bevelen teneinde de gevolgen van het misdrijf te doen ophouden.

De bepaling "naast de straf" in art. 6.1.41.51 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening vereist niet dat de rechter daadwerkelijk een straf moet uitspreken en uit deze bewoordingen kan geenszins worden afgeleid dat de strafrechter geen herstel zou kunnen bevelen indien geen straf wordt uitgesproken.

Tot voor de inwerkingtreding op 1 september 2009 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening had de stedenbouwkundige inspecteur bij de keuze van de herstelmaatregel een ruime beleidsvrijheid. Overeenkomstig het art. 6.1.41.51 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt thans een prioriteitenorde de aard van de herstelmaatregel. Deze bepaling beperkt de beleidsvrijheid van de stedenbouwkundige inspecteur bij de keuze van de herstelmaatregel. Op grond van art. 7.1.1. VCRO is deze bepaling dan ook onmiddellijk van toepassing op deze herstelmaatregel.

Bepalend voor de prioriteitenorde en dus voor de keuze van de herstelmaatregel is uiteraard de categorie waartoe het stedenbouwmisdrijf behoort.

De rechter houdt toezicht op de correcte toepassing door de stedenbouwkundige inspecteur van deze decretale prioriteitenorde. In casu is het door beklagde begane misdrijf een "ernstig" misdrijf in de zin van art. 6.41.§1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening met name het verrichten van handelingen in strijd met de stedenbouwkundige voorschriften aangaande voor het gebied toegelaten bestemmingen voor zover daarvan niet is afgeweken. Dit impliceert dat als keuze van de herstelmaatregel ofwel het herstel in de oorspronkelijke toestand dan wel bouw-of aanpassingswerken kunnen worden opgelegd indien hierdoor kennelijk de plaatselijke ordening wordt hersteld. Het betalen van een meerwaarde komt dan ook niet aan de orde. De stedenbouwkundige inspecteur sloot zich aan bij de herstellvordering van het college van burgemeester en schepenen, besliste in de zitting van 30 juni 1992 en motiveerde in zijn herstellvordering dat de wederrechtelijk opgerichte constructies niet kunnen aanvaard worden noch vergund worden in verblijfsrecreatiegebied om reden dat: *"In dergelijk gebied eventueel weekendverblijven met een oppervlakte van max. 60 m² toegelaten worden, nadat met het oog op een goede ordening van het gebied vooreerst een B.P.A. werd aanvaard of een verkavelingsvergunning werd afgegeven. In afwachting daarvan komt het eigendom niet in aanmerking voor een weekendwoning. Afzonderlijke gebouwen zijn niet toegelaten."*

Op 22 januari 2016 ging de stedenbouwkundige inspecteur ter plaatse en stelde vast dat er niet enkel een woning was maar ook dat er een berging aan de woning was gebouwd, een berging met houten terras achter de woning, de linker zijtuinstrook verhard was in grind en een volledige houten afsluiting rondom de woning.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente . . . drong ter zitting niet meer aan op herstel.

Wat de stedenbouwkundige toestand van de constructies betreft is deze ongewijzigd gebleven en zijn de wederrechtelijke constructies nog steeds gelegen in een gebied voor verblijfsrecreatie conform het gewestplan Antwerpen (KB 3 oktober 1979). Tevens besliste het college van burgemeester en schepenen van de gemeente . . . op 31 mei 2010 om deze constructies niet op te nemen in het vergunningsregister als "vergund geacht".

Bij brief van 21 november 2016 aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (zie informatiedossier) verwees de stedenbouwkundige inspecteur naar de omgevingsanalyse: *"... de omgeving van het . . . wordt gekenmerkt door een verscheidenheid aan*

weekendverblijven, caravans, hokken etc., die in het merendeel van de gevallen onvergund worden geplaatst dan wel eens - eveneens onvergund - als permanente woonst worden gebruikt. Voor tal van percelen werden en worden er tot op vandaag processen-verbaal opgesteld. De behandeling van enkele oudere herstellvorderingen werden destijds door het hof van beroep uitgesteld in afwachting van een definitieve regeling van het gebied van het
Tot op vandaag is er, voor zover ons bekend, daaromtrent echter geen wijziging ten opzichte van de vroegere toestand te melden."

Bij advies van 23 februari 2017, ontvangen ter griffie van het hof op 20 maart 2017, verleende de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid negatief advies, stellende dat de herstellvordering de wettigheids- en redelijkheidstoets niet doorstaat. Dit advies is niet bindend voor de rechter die de herstellvordering dient te beoordelen.

2. Het hof oordeelt dat de herstellvordering beperkt tot de woning met berging het gelijkheidsbeginsel niet schendt.

Het gelijkheidsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur vereist niet dat het bestuur op gelijke wijze handelt, maar wel dat het een consistent en redelijk beleid voert. Op het gelijkheidsbeginsel kan echter geen beroep worden gedaan om een onwettige toestand te verantwoorden of te bestendigen. De woning met berging werd opgericht zonder vergunning, hetgeen wettelijk verplicht is ook al zijn deze constructies gelegen in een gebied van verblijfsrecreatie, een niet kwetsbaar gebied. Het betreft derhalve een niet wettelijke toestand.

Evenmin is het vertrouwensbeginsel noch het rechtzekerheidsbeginsel geschonden. Immers, beklagde Peeters was reeds bij de aankoop van het onroerend goed op de hoogte van de illegale toestand van de woning zoals blijkt uit de authentieke akte van aankoop op 9 februari 1989. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente : besliste in de zitting van 30 juni 1992 dat de wederrechtelijk opgerichte constructies niet konden aanvaard worden noch vergund worden *in verblijfsrecreatiegebied* en beval de afbraak van de woning. Ten onrechte houdt beklagde | dan ook voor dat er sprake is van een gedoogbeleid van de plaatselijke overheid die jarenlang zou hebben stilgezeten en de illegale constructies oogluikend heeft toegestaan. Zoals reeds hoger uiteengezet werd er reeds beslist de herstellmaatregel op te leggen door het college van burgemeester en schepenen op 8 januari 1991 en door de directeur van het | bij brief van 15 juli 1992.

3. Weliswaar is er sprake van een abnormaal lange duur van de rechtspleging in deze zaak. De oorspronkelijke herstellvordering dateerde immers van 15 juli 1992. Zoals uiteengezet in

het tussenarrest van 12 oktober 2016 heeft het hof geen straf meer opgelegd gezien de vaststelling van de verjaring voor het feit sub 2. met betrekking tot de oprichting en de opheffing van de strafbaarheid van de feiten sub 1. en 2. met betrekking tot de instandhouding. Hieruit kan niet worden afgeleid dat de herstellvordering, die tijdig werd ingediend, zonder gevolg dient te blijven. Het feit dat het hof nu pas dient te oordelen over de herstellvordering, impliceert niet dat hierdoor de redelijkheid van de herstellvordering is aangetast ingevolge dit tijdsverloop. Het hof dient overigens na te gaan of dit gevorderd herstel nog steunt op motieven van goede ruimtelijke ordening en niet kennelijk onredelijk is ingevolge het ruime tijdsverloop van de rechtspleging waardoor er eventueel gewijzigde omstandigheden zouden zijn opgetreden (Cass. 9 september 2014, P.13.0485.N). Het hof stelt vast dat er geen gewijzigde omstandigheden zijn opgetreden met betrekking tot de stedenbouwkundige toestand van het perceel. Het louter tijdsverloop doet derhalve geen afbreuk aan het legitiem doel van de opgelegde herstelmaatregel die nog steeds noodzakelijk is om een einde te stellen aan een onvergunde situatie.

4. Wel is het hof van oordeel dat de herstellvordering met betrekking tot de afbraak van de woning met berging kennelijk onredelijk is.

Zoals reeds hierboven is uiteengezet kan de rechter enkel nagaan of de door de herstellvorderende overheid gedane keuze van herstelmaatregel uitsluitend steunt op motieven van een goede ruimtelijke ordening en gebeurlijk een herstellvordering die zou steunen op motieven vreemd aan de ruimtelijke ordening of die kennelijk onredelijk zou zijn zonder gevolg laten. Bovendien moet de rechter ook nagaan of de last die voor de beklaagden uit het gevorderde herstel zou voortvloeien opweegt tegen het voordeel dat hieruit voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan.

De redelijkheid van de herstellvordering dient derhalve niet alleen getoetst aan de gewestplanbestemming maar ook aan de bestaande toestand. Zelfs wanneer de wederrechtelijke constructies onverenigbaar zijn met de bestemmingsvoorschriften van het gebied kan de rechter afhankelijk van de concrete omstandigheden van de zaak oordelen dat een herstellvordering die alleen gesteund is op grond van de bestemming van het gebied, kennelijk onredelijk is en niet noodzakelijk is om de ruimtelijke ordening te vrijwaren.

De herstellvordering acht het hof niet voldoende gemotiveerd en derhalve kennelijk onredelijk vanuit ruimtelijke oogpunt nu het onduidelijk is wat de aard en de weerslag van deze constructies is in verhouding tot de overige, klaarblijkelijk eveneens aanwezige wederrechtelijke constructies binnen het :

Het hof verwijst naar het uitvoerige en gemotiveerde advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid van 23 februari 2017.

In het kader van het advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid van 23 februari 2017 heeft de stedenbouwkundige inspecteur geen duidelijke informatie verstrekt omtrent de weerslag van de illegale constructies op de ruimtelijke ordening. De stedenbouwkundige inspecteur erkende overigens dat het niet mogelijk is om een overzicht te geven van de vergunningen die voor deze cluster werden uitgereikt wegens afwezigheid van dossierbehandelaar bij de gemeente. De stedenbouwkundige inspecteur blijft in algemene bewoordingen voorhouden dat de meeste constructies illegaal zijn zonder enige duidelijke specificatie op welke percelen en welk gevolg aan deze handelingen werd gegeven. Na de recente vaststellingen op 21 november 2016 heeft de stedenbouwkundige inspecteur enkel een beschrijving gegeven van de constructies op het perceel, doch liet na een concrete en aangepaste handavingsvisie en motivering van de gewijzigde herstellvordering te geven.

De Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid besluit aan de hand van deze algemene informatie dat er binnen de cluster van het [redacted] een globale problematiek bestaat van illegaal opgetrokken verblijven die al dan niet permanent bewoond zijn. Er wordt niet duidelijk gemaakt welke handelingen in de onmiddellijke en ruime omgeving van het kwestieuze perceel al dan niet wederrechtelijk zijn.

Hieruit leidt de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid af dat de huidige herstellvordering geen geïsoleerde inbreuk viseert binnen het [redacted] maar dat er diverse illegale constructies zijn die tevens ook nog permanent bewoond zijn.

Volgens de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid is het dan ook onvoldoende duidelijk wat de aard en de ruimtelijke weerslag van de in hoofde van beklagde [redacted] ; weerhouden inbreuken is in verhouding tot de overige, klaarblijkelijk aanwezige inbreuken binnen het [redacted].

De loutere vermelding van de stedenbouwkundige inspecteur dat heden nog steeds processen-verbaal worden opgesteld in geval van kennisname van nieuwe wederrechtelijke constructies dan wel in geval van verzoek om permanent te worden ingeschreven op een adres in het [redacted], zonder vermelding welk gevolg hieraan gegeven wordt, zijn geen omstandigheden die verduidelijken in welke mate deze wederrechtelijke constructies weerslag hebben op de ruimtelijke ordening in de onmiddellijke omgeving.

Bovendien brengt de herstellvordering zoals nu gesteld en gehandhaafd voor de beklagde | : een onredelijke last mee die het voordeel dat voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan ruim overstijgt.

De dienst ruimtelijke ordening van de gemeente | : stelde volgende informatie ter beschikking aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid omtrent de beoogde reconversie van het | . Na al die jaren stelt het hof vast dat tot op heden enkel een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan met betrekking tot het | in opmaak is, waarbij het de bedoeling is om het permanent wonen te laten uitdoven in de cluster van het | en een mogelijke herhuisvesting zou beoogd worden door het realiseren van een nieuwe woonwijk met sociale en bescheiden woningen op aanpalende gronden. Niet onbelangrijk is dat in het kader van dit gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan de verblijfsrecreatie onder bepaalde voorwaarden (grootte van percelen en bebouwde oppervlakte) niet uitgesloten is.

Beklaagde | : was ter plaatse ingeschreven sinds 12 december 1990 en heeft sindsdien permanent ter plaatse gewoond. Het hof stelt vast dat de gemeente | : tot op heden nog steeds geen concrete en éénduidige planologische beleids optie heeft, noch een handhavingsoptie om tot een actueel handhavend optreden over te gaan tegen de permanente bewoning. Er is in de plannen tot reconversie van het | enkel sprake van een gefaseerd handhavend optreden tegen de permanente bewoners. Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente | : drong overigens ter zitting niet meer aan op herstel.

Rekening houdend met het mogelijk uitdoofscenario voor de bestaande permanente bewoners en met het feit dat er verblijfsrecreatie op het | onder bepaalde voorwaarden nog mogelijk zou zijn, zoals voorzien wordt in het gemeentelijk uitvoeringsplan in opmaak, acht het hof de herstelmaatregel waarbij de afbraak van de woning met berging wordt gevorderd disproportioneel bezwarend voor beklagde | : ten aanzien van het voordeel hiervan voor de plaatselijke ruimtelijke ordening. De herstellvordering doorstaat om die redenen dan ook niet de toets aan het evenredigheidsbeginsel.

Rechtsplegingsvergoeding

Beklaagde | : verzoekt de betaling van een rechtsplegingsvergoeding van 1.440 euro. Op grond van art. 162bis Sv. heeft de beklagde | : geen recht op een

rechtsplegingsvergoeding. De verwijzing naar de arresten van het Grondwettelijk Hof zijn niet van toepassing in strafzaken.

5. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935
- 162, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 203bis, 210, 211 van het Wetboek van Strafvordering
- 1, 2, 3, 7 van het Strafwetboek

6. Beslissing

Het hof,

Rechtdoende op tegenspraak en het tussenarrest van 12 oktober 2016 verder uitwerkend;

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van het hoger beroep, als volgt:

Met betrekking tot de herstellvordering

Stelt vast dat de beperkte herstellvordering van de stedenbouwkundige inspecteur met betrekking tot de woning met berging kennelijk onredelijk is en derhalve zonder gevolg dient gelaten te worden;

Stelt vast dat de herstellvordering van de stedenbouwkundige inspecteur met betrekking tot de berging met houten terras achter de woning, de verharding in grind en de houten afsluiting ongegrond is;

Stelt vast dat het college van burgemeester en schepenen geen vordering meer stelt;

De kosten

Veroordeelt de eiser tot herstel het college van burgemeester en schepenen van de gemeente tot de kosten van zijn stelling in hoger beroep, deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 21,45 euro;

Veroordeelt de eiser tot herstel de stedenbouwkundige inspecteur tot de kosten van zijn stelling in hoger beroep, deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 21,45 euro.

Dit arrest is gewezen te Antwerpen door het hof van beroep, kamer C4 (voorheen kamer 12), samengesteld uit:

L. Knapen raadsheer d.d. voorzitter

J. Daenen raadsheer

J. Decoker raadsheer

en in openbare terechtzitting van 6 december 2017

uitgesproken door L. Knapen, raadsheer d.d. voorzitter

In aanwezigheid van het lid van het Openbaar Ministerie vermeld in het proces-verbaal van de terechtzitting

met bijstand van griffier J. Geysmans

J. Geysmans

J. Decoker

in de onmogelijkheid zijnde om te tekenen
(art. 195bis Wetboek van Strafvordering)

J. Daenen

L. Knapen

